

DEPARTAMENTUL DE STUDII PARLAMENTARE ȘI POLITICI UE
DIRECȚIA STUDII ȘI DOCUMENTARE LEGISLATIVĂ

ASPECTE PRIVIND AMENZILE CONTRAVENȚIONALE ÎN UNELE STATE MEMBRE ALE UNIUNII EUROPENE

studiu documentar

martie 2023

Lucrările elaborate în cadrul Direcției studii și documentare legislativă au caracter documentar și nu reprezintă punctul de vedere al Camerei Deputaților.

Documentele legislative oficiale au fost consultate în limba de origine, iar traducerea informațiilor relevante selectate nu reprezintă o traducere oficială, fiind furnizată ca un mijloc de înțelegere a unui document original, scris în altă limbă.

Baza de date cuprinzând totalitatea studiilor elaborate de Direcția studii și documentare legislativă poate fi accesată prin intermediul paginii de Intranet a Camerei Deputaților la adresa: <http://www.cdep.ro/infoparl/dip.studii?par1=2021>

Documentare și sinteză: Bogdan Mrejeru
Consilier- Direcția studii și documentare legislativă
Palatul Parlamentului, str. Izvor nr.2-4, sect.5, București
Tel: 021.316.03.65; 021.414.13.50/ 51, Interior 1350,
E-mail: doc@cdep.ro

ABSTRACT

În statele membre ale Uniunii Europene, *contravențiile* sunt tratate în același mod ca și alte infracțiuni minore¹. În general, sancțiunea pentru săvârșirea unei contravenții este **amenda contravențională**. Astfel, contravențiile sunt soluționate printr-o procedură administrativă care implică întocmirea unui proces-verbal privind fapta săvârșită. Acesta trebuie să conțină informații precum: descrierea faptei contravenționale, inclusiv data, ora și locul săvârșirii acesteia, dispoziția legală încălcată, etc.

Prezentul studiu cu caracter documentar relevă *aspecte comparative privind regimul contravențiilor și aplicarea amenzilor contravenționale* în unele state membre UE (ex: **Austria, Franța, Germania, Italia, Suedia**).

În **România**, cadrul legal în materia **contravențiilor** este dat de OG nr.2/2001 cu modificările ulterioare și *Legea nr.203/2018*²cu modificările ulterioare, care reglementează măsurile pentru facilitarea achitării amenzilor contravenționale prin constituirea unui cont unic de plată și simplificarea procedurilor de urmărire a încasării amenzilor³. Fac obiectul prevederilor art. 1-17 din această lege **amenzile contravenționale** aplicate persoanelor fizice de către agenții constatatori din cadrul organelor care au implementat seria de evidență unică a proceselor-verbale de contravenție și modalitatea de preluare și transmitere în sistem informatic a datelor necesare creării titlului de creanță electronic.

În **Franța**, *amenda* este sancțiunea principală aplicată delictelor care se subscriu domeniului contravențiilor. Quantumul amenzii este diferențiat pe **5 clase de gravitate** ale contravenției.

În **Germania**, contravențiile sunt reglementate de *Legea privind contravențiile*⁴ (1968), cu modificările și completările ulterioare iar instanțele/autoritățile administrative sunt cele care aplică amenzile contravenționale. De asemenea, în **Italia** există 2 tipuri de contravenții: *cele prevăzute în legislația penală* (Codul penal și legi penale speciale), care sunt supuse procedurii penale și *contravențiile depenalizate* care sunt sancționate după o procedură specială cuprinsă în *Legea nr.689/1981*, cu modificările ulterioare.

¹ https://pure.uva.nl/ws/files/1331686/108283_REALaw_2012_1_Administrative_sanctions_in_EU_law.pdf

² https://www.cdep.ro/pls/legis/legis_pck.http_act?id=152396

³ [Noile reglementări legale privind eficientizarea achitării amenzilor contravenționale - JURIDICE](#)

⁴ <https://criminal-law-germany.lawyer/administrative-offences/>

CUPRINS

INTRODUCERE	5
ASPECTE COMPARATIVE	7
AUSTRIA	7
FRANȚA	7
GERMANIA	13
ITALIA	15
SUEDIA	20
BIBLIOGRAFIE	21

INTRODUCERE

În diferite sisteme de drept, reglementarea *contravențiilor* a aparținut fie dreptului penal, fie a constituit o sub-ramură a dreptului administrativ până în secolul al XIX-lea, când, drept urmare a influenței legislației franceze, contravențiile au fost incluse în codurile penale ale statelor europene, fie potrivit clasificării tripartite: crime, delicta și contravenții, fie potrivit clasificării bipartite: delicta și contravenții.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CEDO) a statuat diferențierea dintre *contravenții* și *infrațiuni*, pornind în primul rând de la calificarea lor ca „fapte penale”, ce urmează o procedură specifică prin care se realizează tragerea la răspundere a persoanei care comite o contravenție.

Potrivit interpretării Curții, pentru ca o faptă să aparțină materiei penale trebuie avute în vedere 3 criterii: calificarea faptei potrivit dreptului național; natura faptei incriminate; natura și gravitatea sancțiunii.⁵

Aceste criterii nu trebuie aplicate cumulativ, fiind suficient ca fapta să fie penală din punct de vedere al Convenției ori să fi expus făptuitorul la o sancțiune care prin natura și gravitatea sa aparține sferei penale, astfel încât, chiar dacă fapta este reglementată în dreptul intern drept contravenție⁶, ea poate fi calificată ca aparținând materiei penale⁷ datorită naturii sale juridice și sancțiunii aplicate, neputându-se recunoaște unui stat posibilitatea de a sustrage anumite fapte aplicării prevederilor articolului 6 al Convenției.

Astfel, în virtutea *dreptului de acces la justiție*, garantat de art. 6⁸ paragraful 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, *împotriva măsurilor dispuse de către organele administrative în materie contravențională se poate formula plângere la instanțele judecătorești*.

Procedura prin care este angajată răspunderea contravențională a unei persoane prezintă particularități semnificative de la un sistem juridic la altul, astfel încât, sancționarea contravenției este făcută în anumite state după regulile procedurii penale, în timp ce în alte state sancționarea acestora este reglementată printr-o procedură specială. De asemenea, întâlnim și sisteme de drept în cadrul cărora unor contravenții le sunt aplicate dispozițiile procesual penale, în timp ce majoritatea contravențiilor sunt

⁵ Pentru detalii referitoare la aplicarea acestor criterii în jurisprudența Curții, a se vedea Radu Chiriță, Convenția Europeană a Drepturilor Omului, Comentarii și Explicații, vol I, Ed. C.H.Beck, București, 2007.

⁶ rtsa.ro/rtsa/index.php/rtsa/article/download/79/75

⁷ CEDO, Hotărârea Lutz împotriva Germaniei din 23 august 1987, par. 55, www.echr.coe.int.

⁸ <https://avestis.ro/plangerea-contravenționala-respectarea-principiului-prezumției-de-nevinovăție/>

sanctionate după o procedură extrapenală, ce ține, de cele mai multe ori, de dreptul administrativ.

În ultima vreme, tendința în materie de **contravenții** este aceea de *depenalizare*, fiind acceptată și de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului. S-a considerat, astfel, că datorită numărului mare de infracțiuni ușoare, un stat contractant are libertatea de a găsi rațiuni suficient de puternice pentru a introduce un sistem prin care organele de jurisdicție să fie degrevate de obligația de a sancționa asemenea fapte.

În urma evoluțiilor sistemelor legislative din statele europene, influențate de armonizarea legislației europene prin luarea în considerare a deciziilor CEDO se regăsesc 3 sisteme cu privire la procedura aplicabilă **contravențiilor**⁹:

- primul sistem, specific Franței, este caracterizat de faptul că angajarea răspunderii contravenționale are loc în condițiile reglementate de procedura penală. Chiar și în această situație, acest sistem cunoaște o procedură specifică de aplicare a sancțiunilor rutiere;
- al doilea sistem, adoptat de o parte din statele din estul Europei, presupune existența unor proceduri contravenționale care se aplică doar în cazul sancțiunilor de acest tip. Procedura contravențională este o procedură extrapenală, reglementată prin coduri contravenționale sau legi-cadru;
- al treilea sistem este o combinație a primelor două, astfel că unele contravenții sunt reglementate de Codul Penal, iar sancționarea lor se face conform procedurii penale, iar alte contravenții sunt constatate și sancționate după o procedură specială, care se completează cu dispozițiile Codului de procedură civilă.

Caracteristic tuturor procedurilor de punere în executare a unei sancțiuni în materia contravențiilor este faptul că notificarea unei sancțiuni comunicată de o autoritate competentă împotriva căreia nu este exercitată o cale de atac, devine executorie.

⁹ <https://www.juridice.ro/wp-content/uploads/2014/02/Teza-CATANA-REZUMAT-site.pdf>

ASPECTE COMPARATIVE

AUSTRIA

Legea privind sancțiunile penale și administrative din 1991, cu modificările ulterioare, prevede că agenții constatatori au competența de a aplica amenzi persoanelor care săvârșesc contravenții. Actul de constatare trebuie să conțină informații referitoare la: contravenția comisă, ora și locul săvârșirii acesteia, cuantumul *amenzii contravenționale*, precum și numele autorității care aplică sancțiunea pecuniară.

În cazul lipsei contravenientului, agentul constator colectează toate datele necesare pentru întocmirea unui proces verbal de contravenție. De asemenea, nu este prevăzută condiția semnării actului de constatare de către un martor. În Austria, sancțiunile impuse în temeiul dreptului administrativ nu sunt înregistrate în cazierul judiciar.

Modelul formularului de **amendă contravențională**, modul de redactare, precum și conturile în care se virează amenzile contravenționale sunt stabilite prin reglementări administrative de către Guvernul federal.

FRANȚA

Regimul juridic al **contravențiilor** se află sub incidența legii penale, fiind prevăzut de Codul penal și de Codul de Procedură penală. Astfel, **art.111-1** din **Codul penal**¹⁰ prevede că infracțiunile penale sunt clasificate, în funcție de gravitatea lor, în crime, delictе și **contravenții**. Potrivit codului penal în vigoare¹¹, **art.131-13**¹², **contravențiile** sunt infracțiuni sancționate prin lege cu amendă contravențională care nu poate depăși 3000 euro.

De altfel, în Franța, *amenda* este sancțiunea principală aplicată infracțiunilor care se subscriu domeniului contravențiilor și nu poate fi cumulată cu aplicarea unor sancțiuni

¹⁰https://www.legifrance.gouv.fr/affichCodeArticle.do;jsessionid=4130CA1DA585B2AA1CF758AFE6A7DEFE.tplgfr33s_3?idArticle=LEGIARTI000006417175&cidTexte=LEGITEXT000006070719&dateTexte=20190612

¹¹https://www.legifrance.gouv.fr/affichCodeArticle.do;jsessionid=4130CA1DA585B2AA1CF758AFE6A7DEFE.tplgfr33s_3?idArticle=LEGIARTI000006417177&cidTexte=LEGITEXT000006070719&dateTexte=20190612

¹²https://www.legifrance.gouv.fr/affichCodeArticle.do;jsessionid=4130CA1DA585B2AA1CF758AFE6A7DEFE.tplgfr33s_3?idArticle=LEGIARTI000006417259&cidTexte=LEGITEXT000006070719&dateTexte=20190612

complementare, cum ar fi pedeapsa restrângerii sau privării de unele drepturi ([art.131-15 Cod penal](#)).

Cuantumul **amenzii contravenționale** este diferențiat pe **5 clase de gravitate ale contravenției**¹³. Astfel, Codul Penal francez, care cuprinde partea generală și partea de reglementare, face referire la diferitele tipuri de contravenții în partea a II-a a codului. Spre deosebire de crime sau delictelor ale căror regimuri juridice sunt reglementate prin lege, partea specială privind contravențiile este reglementată prin alte tipuri de acte normative (ex: Decrete ale Consiliului de Stat).

Procedura de constatare a contravenției

Constatarea *contravențiilor* este supusă regimului juridic de drept comun reglementat de **art.429**¹⁴, **art.430**¹⁵ și **art.537 din Codul de procedură penală**.

Conform **art.429 C.pr.pen**: *Orice proces verbal sau raport are valoare probantă dacă sunt respectate condițiile de formă, dacă agentul a acționat în exercitarea funcției și a raportat într-un domeniu aflat în competența sa asupra ceea ce a văzut, a auzit sau a constatat personal.*

De asemenea, **art.430 C.pr.pen** arată că: *Cu excepția cazului în care legea dispune altfel, procesele verbale și rapoartele de constatare a delictelor/contravențiilor au valoare de informații simple.*

Tot în acest sens, **art.537 C.pr.pen**¹⁶ menționează: **Contravențiile** se dovedesc fie prin procese-verbale sau rapoarte, fie prin martori, în lipsa rapoartelor și a proceselor-verbale, sau cu ajutorul acestora. Cu excepția cazurilor în care legea dispune altfel, procesele verbale sau rapoartele întocmite de ofițerii și agenții poliției judiciare și agenții adjuncți ai poliției judiciare sau funcționarii sau agenții cu anumite funcții în cadrul poliției judiciare cărora legea le-a oferit competența de a constata contravențiile, servesc drept dovadă până la proba contrară. Proba contrară nu poate fi făcută decât în scris sau de către martori.

¹³ **Art. 131-13 Cod penal** - https://www.legifrance.gouv.fr/codes/article_lc/LEGIARTI000006417259/2023-03-21

¹⁴ https://www.legifrance.gouv.fr/affichCodeArticle.do;jsessionid=1C71765BA2CB30644F59C5265ADB29F7.tplgfr33s_3?cidTexte=LEGITEXT000006071154&idArticle=LEGIARTI000006576551&dateTexte=20190620&categorieLien=id#LEGIARTI000006576551

¹⁵ https://www.legifrance.gouv.fr/affichCodeArticle.do;jsessionid=1C71765BA2CB30644F59C5265ADB29F7.tplgfr33s_3?idArticle=LEGIARTI000006576554&cidTexte=LEGITEXT000006071154&dateTexte=20190620

¹⁶ https://www.legifrance.gouv.fr/affichCodeArticle.do;jsessionid=1C71765BA2CB30644F59C5265ADB29F7.tplgfr33s_3?idArticle=LEGIARTI000006576893&cidTexte=LEGITEXT000006071154&dateTexte=20190620

Potrivit **art. 78-6 Cod de procedură penală**¹⁷, agenții adjuncți de poliție judiciară (menționați la art.21 Cpr.pen) sunt abilitați să facă cunoscută identitatea contravenientului în vederea întocmirii proceselor verbale referitoare la încălcarea hotărârilor autorităților locale, prevederilor codului rutier sau la contravențiile pe care le pot constata în virtutea unei prevederi legislative exprese.

În cazul în care contravenientul refuză sau este în imposibilitatea să se legitimeze, agentul de poliție judiciară informează imediat ofițerul de poliție judiciară al poliției naționale sau jandarmeriei naționale (unitatea competentă teritorial). Acesta poate ordona imediat aducerea contravenientului la instituția competentă. În lipsa acestui ordin, agentul de poliție judiciară nu poate reține contravenientul.

Potrivit **art. 20 C.pr.pen**, agenții de poliție judiciară¹⁸ sunt:

- jandarmii care nu au calitate de ofițeri de poliție judiciară;
- funcționarii titulari ai unităților descentralizate ale poliției naționale, care nu au calitatea de ofițeri de poliție judiciară, în anumite condiții;
- funcționari ai poliției cu o anumită vechime stabilită conform legii, cu aptitudinile prevăzute de lege, calificarea legală și care au promovat un examen organizat potrivit prevederilor menționate prin Decret de stat.

Aceștia pot fi secondai, în exercitarea funcției lor, de ofițeri de poliție judiciară.

Agenții de poliție judiciară pot constata contravențiile și pot întocmi **proces-verbal de constatare** (art.20 C.pr.pen) și, de asemenea, pot primi declarațiile care le sunt date de toate persoanele care pot furniza indicii, probe sau informații asupra autorilor și complicilor infracțiunilor. De asemenea, agenții de poliție judiciară nu au competența să stabilească măsurile de punere sub supraveghere.

Potrivit **art.19** al Codului de Procedură Penală, **ofițerii de poliție judiciară** sunt obligați să informeze fără întârziere procurorul în legătură cu contravențiile care le sunt cunoscute. Ofițerul de poliție trebuie să predea procurorului originalul și o copie certificată după procesul verbal pe care l-a întocmit, împreună cu toate documentele și actele care au legătură cu cazul.

Secțiunea a II-a a Codului de procedură penală, „*Dispoziții aplicabile unor infracțiuni în materia serviciilor publice de transport terestru*” reglementează calitatea persoanelor care pot fi agenți constatatori în domeniul contravențiilor săvârșite privind transportul public feroviar și transportul public de persoane, încadrate în primele patru clase de gravitate (art.529-3). Aceștia pot fi agenți abilitați ai serviciilor de exploatare în domeniul transporturilor (prin derogare de la art. 521 Cod proc. pen).

¹⁷https://www.legifrance.gouv.fr/affichCodeArticle.do;jsessionid=9E841DAB93631EABA256A30016D88C89.tplgfr33s_3?idArticle=LEGIARTI000034114850&cidTexte=LEGITEXT000006071154&dateTexte=20190612

¹⁸https://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do;jsessionid=D590FA0549CB33A0FEFF771962344B84.tplgfr33s_3?idSectionTA=LEGISCTA000006167413&cidTexte=LEGITEXT000006071154&dateTexte=20190612

Modalitati de încheiere a procesului-verbal pentru contravenții

Conform **art.19 Cod procedură penală**¹⁹, procesul verbal trebuie să menționeze calitatea de ofițer de poliție judiciară a celui care redactează actul respectiv.

Legislația franceză nu menționează explicit obligația motivării ordonanței de impunere a sancțiunii, dar aceasta prevede, prin **art.526 C.pr.pen**²⁰, obligația judecătorului de a menționa în ordonanță: numele, prenumele, data și locul nașterii, domiciliul contravenientului, încadrarea juridică, data și locul săvârșirii contravenției, menționarea textelor de lege aplicabile și, în caz de condamnare, *cuantumul amenzii contravenționale* și durata restricțiilor impuse prin ordonanță.

Procedura de contestare și executarea sancțiunilor contravenționale

Potrivit Codului Penal, **contravențiile** din clasa a 5-a de gravitate sunt de competența Tribunalului de Poliție, cele din celelalte clase de gravitate sunt de competența jurisdicției de proximitate (**art.521 Cod Procedură penală**).²¹

Contravențiile din domeniul rutier au regim special nefiind sancționate prin amendă penală și nu sunt de competența Tribunalului de Poliție. Acestea intră în competența judecătorului administrativ. Potrivit **art.122-8 Cod Penal**, minorii care au capacitate de discernământ răspund penal pentru contravențiile săvârșite în condițiile stabilite de actele normative care reglementează totodată și măsurile de protecție, asistență, supraveghere și educare a contravenientului.

Art. 131-14 Cod penal²² prevede că pentru oricare din **contravențiile** încadrate în gradul 5 de gravitate pot fi aplicate una sau mai multe pedepse privative sau restrictive de drepturi. Aceste pedepse nu se cumulează cu amenda contravențională, neputând fi aplicate concomitent.

Contravențiile care se subscriu primelor 4 grade de gravitate sunt pasibile de sancțiunea amenzii forfetare. *Aceasta poate fi plătită pe loc agentului care constată comiterea contravenției, acesta fiind și persoana abilitată să comunice cuantumul*

¹⁹https://www.legifrance.gouv.fr/affichCodeArticle.do?sessionId=9E841DAB93631EABA256A30016D88C89.tplgfr33s_3?idArticle=LEGIARTI000032655638&cidTexte=LEGITEXT000006071154&dateTexte=20190612

²⁰<https://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do?idSectionTA=LEGISCTA000006151902&cidTexte=LEGITEXT000006071154&dateTexte=20190612>

²¹https://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do?sessionId=D590FA0549CB33A0FEFF771962344B84.tplgfr33s_3?idSectionTA=LEGISCTA000024966287&cidTexte=LEGITEXT000006071154&dateTexte=20190612

²²https://www.legifrance.gouv.fr/affichCodeArticle.do?sessionId=D590FA0549CB33A0FEFF771962344B84.tplgfr33s_3?idArticle=LEGIARTI000006417261&cidTexte=LEGITEXT000006070719&dateTexte=20190620

acesteia sau, în termen de 45 de zile de la constatarea contravenției sau de la primirea procesului verbal de constatare ([art.529-1 C.pr.pen](#), [art.529-9 C.pr.pen](#)).

O **contravenție** săvârșită în materia transporturilor, reglementată în secțiunea a II-a Codului ([art.529-4 C.pr.pen](#)), poate fi sancționată prin plata unei sume stabilite de către agentul constatat, sumă care se achită:

- *direct agentului constatat;*
- *în termen de 2 luni de la constatarea contravenției, după ce se trimite contravenientului „propunerea de tranzacție”.*

Agentul constatat este abilitat să solicite contravenientului datele sale de identitate și adresa acestuia. În cazul în care contravenientul refuză să răspundă solicitărilor agentului, acesta poate să ceară asistența unui ofițer sau agent de poliție judiciară al Poliției naționale sau Jandarmeriei naționale competentă teritorial, persoane care sunt abilitate prin lege să procedeze la verificarea identității contravenientului.

Dacă în continuare contravenientul refuză să răspundă solicitării privind datele sale de identitate, sau furnizează date inexacte, după autorizarea procurorului sau a judecătorului de instrucție, persoana în cauză este amprentată și fotografiată.

Art.78-3 Cod proc.pen.²³ este aplicabil, în sensul în care ofițerul sau agentul de poliție judiciară este obligat să întocmească un *proces verbal* în care va menționa motivele care au justificat controlul, precum și toate acțiunile care au fost parcurse în legătură cu contravenientul (reținerea, amprentarea, fotografierea etc). Acest proces verbal trebuie să conțină menționate ziua și ora la care persoana în cauză a fost adusă pentru control, precum și ziua și ora la care acest control a fost încheiat. Înscrisul trebuie semnat de contravenient, iar în cazul refuzului, procesul verbal va menționa acest lucru, alături de motivele refuzului. Procesul verbal se trimite procurorului, care va dispune măsuri specifice.

Procedura executării judiciare propriu zise începe prin citare directă, prezentarea voluntară a părților sau printr-o ordonanță emisă de judecătorul de instrucție. În funcție de gradul contravenției, competența în materie contencioasă este a tribunalului de poliție sau a jurisdicției de proximitate.

În Franța există 3 proceduri diferite pentru judecarea unei persoane care a săvârșit o **contravenție**: *procedura ordinară*, *procedura simplificată* și *amenda forfetară*. Cea mai utilizată este **procedura simplificată**, aplicabilă pentru toate contravențiile, dar instituția care poate stabili aplicarea acestei proceduri în locul procedurii ordinare este ministerul public.

²³https://www.legifrance.gouv.fr/affichCodeArticle.do?sessionId=D590FA0549CB33A0FEFF771962344B84.tplgfr33s_3?idArticle=LEGIARTI000006575175&cidTexte=LEGITEXT000006071154&dateTexte=20190612

Numai contravențiile din domeniul rutier și cele încadrate în clasa a 5-a de gravitate săvârșite de minori nu se supun acestei proceduri. Caracteristic acestora îi este faptul că lipsește procedura prealabilă. Prin urmare, nu mai este necesară audierea contravenientului de către judecătorul tribunalului de poliție sau cel al jurisdicției de proximitate, acesta putând emite ordonanța penală fără această audiere. De asemenea, legiuitorul a prevăzut posibilitatea ca, în cazul în care contravenția a fost constatată de un agent de poliție, să nu mai fie necesară audierea contravenientului.

În cazul în care judecătorul estimează că este necesară dezbaterea în contradictoriu, el poate continua procedura în forma ordinară (**art.525 Cpr.pen**).

Ministerul public poate exercita o cale de atac împotriva acestei ordonanțe, în termen de 10 zile de la pronunțare, printr-o contestație depusă în acest sens la grefa tribunalului competent. În cazul în care, în acest termen Ministerul public nu exercită acest drept de opoziție prevăzut de lege, tribunalul notifică hotărârea instanței persoanei care a comis contravenția, prin scrisoare recomandată, la care se anexează și confirmarea de primire.

Art.528-1 Cod procedură penală²⁴ prevede că ordonanța penală prin care se stabilesc sancțiuni pentru comiterea infracțiunii, împotriva căreia contravenientul sau Ministerul public nu au exercitat o cale de atac, are putere de lucru judecat, cu excepția acțiunii civile în repararea prejudiciului cauzat prin comiterea contravenției la care are dreptul numai persoana prejudiciată.

Procedura de judecată a contestației este reglementată de **art.534-543 din Codul de procedură penală**.²⁵ Contravențiile sunt dovedite fie cu procese-verbale, rapoarte, fie cu martori (în lipsa rapoartelor/proceselor verbale). De la această procedură există și excepții: în cazul anumitor contravenții emiterea unei ordonanțe penale nu este necesară, contravenientul fiind sancționat cu o amendă care poate fi achitată direct agentului constator. În felul acesta, se oferă posibilitatea persoanelor care săvârșesc fapte antisociale având o pericolozitate redusă să evite angajarea răspunderii juridice, prin plata voluntară, într-un anumit termen, a unei sume de bani.

Jurisdicția de proximitate este instanța care are în competență judecarea persoanelor care au comis contravenții încadrate potrivit Codului penal în primele patru grade de gravitate, cu excepția celor care, prin hotărâri emise de Consiliul de Stat sunt de competența Tribunalului de poliție. Procedura aplicabilă este similară celei aplicabile în fața Tribunalului de poliție.

²⁴https://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do?sessionId=D590FA0549CB33A0FEFF771962344B84.tplgfr33s_3?idSectionTA=LEGISCTA000006151902&cidTexte=LEGITEXT000006071154&dateTexte=20190612

²⁵https://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do?sessionId=1C71765BA2CB30644F59C5265ADB29F7.tplgfr33s_3?idSectionTA=LEGISCTA000024970684&cidTexte=LEGITEXT000006071154&dateTexte=20190620

GERMANIA

Contravențiile sunt reglementate de **Legea privind contravențiile**²⁶ (1968), cu modificările și completările ulterioare. Această lege cuprinde un număr mare de contravenții, care au fost preluate din Codul penal. Respectivele modificări au condus la schimbarea autorităților care sancționează contravențiile, în speță, instanțele penale au fost înlocuite de instanțele administrative. În prezent, majoritatea autorităților de reglementare germane, cu atribuții în diferite domenii de activitate, au competențe și în sancționarea contravențiilor.

Acest sistem stabilește o serie de reglementări clare pentru pedepsirea încălcărilor legii, făcând o distincție netă între infracțiuni, care nu pot fi sancționate doar cu amendă și contravențiile care nu au un caracter grav, fapt ce nu implică aplicarea Codului penal.

Procedura de constatare a contravenției

În **Germania**, autoritatea administrativă care are competență privind sancționarea contravențiilor este stabilită de Ministerul de Justiție, Autoritatea executivă a landului, Ministerul federal competent sau Guvern.

Încadrarea juridică a unei fapte se poate face în mai multe categorii: **contravenții ușoare, grave** și infracțiuni, ultimele două fiind sancționate conform prevederilor Codului penal²⁷.

Pentru contravenții minore,²⁸ **amenda contravențională** este cuprinsă între 5 și 100 de euro, existând diferențierea juridică dintre contravențiile comise intenționat și cele din neglijență.

²⁶ <https://criminal-law-germany.lawyer/administrative-offences/>

²⁷ https://ec.europa.eu/anti-trafficking/sites/antitrafficking/files/criminal_code_germany_en_1.pdf

²⁸ Infracțiunile rutiere minore, precum depășirea vitezei, sunt urmărite de organul administrativ. Acestea nu reprezintă infracțiuni, ci contravenții. Însă abaterile rutiere foarte grave, în special acelea prin care sunt puse în pericol sau accidentate alte persoane, constituie, de obicei, infracțiuni. **Anchetele privind infracțiunile rutiere minore sunt desfășurate de către organul administrativ competent. În timpul procedurii, se va prezenta în scris propriul punctul de vedere cu privire la elementele factuale. În cazul abaterilor neînsemnate (de exemplu, parcare ilegală) se acordă inițial un avertisment și se propune plata unei amenzi cu titlu de avertisment, care poate atinge 35 EUR. Dacă este achitată cazul este clasat; dacă nu se plătește și organul administrativ consideră vinovăția contravenientului, se poate emite un aviz de plată. În cadrul procedurii de stabilire a unei amenzi poate fi aplicată și o interdicție de a conduce. Valoarea amenzii și durata interdicției de a conduce sunt stabilite într-o [listă a amenzilor](#). În cazul contestării amenzii, procedura va fi transferată instanței judecătorești prin intermediul procurorului. În această situație, ar trebui să aibă loc, în principiu, un proces. Cu toate acestea, în absența unei opoziții din partea contravenientului și a procurorului, instanța poate pronunța o hotărâre sub forma unei ordonanțe, atunci când consideră că este necesară o audiere publică. Această hotărârea sau ordonanța emisă în cadrul unei asemenea proceduri poate fi contestată, urmând ca tribunalul regional superior să se pronunțe în cauză. Această cale de atac este însă admisă cu anumite limitări, de exemplu, dacă s-a aplicat o amendă cu o valoare mai mare de 250 EUR sau dacă acest caz servește la dezvoltarea și clarificarea jurisprudenței în domeniu.**

Intenția se pedepsește cu jumătate din cuantumul amenzii pentru fapta săvârșită. Persoanele care nu pot plăti amenda din motive sociale, pot beneficia de reeșalonări sau de o perioadă de grație, care este stabilită de instanță.

Materialele, sumele de bani sau alte obiecte folosite pentru comiterea unei contravenții se confiscă. Acest lucru poate fi dispus în cadrul cercetărilor, la solicitarea instituției prejudiciate, dar obiectele nu pot fi valorificate, ci sunt păstrate până la finalizarea acțiunii de cercetare.

Modalitati de încheiere a procesului-verbal pentru contravenții

În **Germania**, potrivit prevederilor legale, în toate landurile germane, **procesul-verbal** conține în mod obligatoriu următoarele elemente:

- *data, locul, fapta și încadrarea sa juridică;*
- *numele autorității și al ofițerului însărcinat cu aplicarea legii, al celorlalte persoane prezente la constatare;*
- *semnătura persoanei care întocmește procesul-verbal și a contravenientului.*

Procedura de contestare și executarea sancțiunilor contravenționale

Sancțiunile aplicate, potrivit prevederilor legii, pentru **contravențiile ușoare** sunt exclusiv *amenzi administrative*. O persoană juridică nu poate fi amendată, sancțiunea fiind aplicată unei persoane fizice, identificată ca fiind autorul contravenției. Cu toate acestea, pentru persoanele juridice și alte structuri legal constituite, *cuantumul amenzilor este de până la 1.000.000 de euro pentru contravenții intenționate și până la 500.000 de euro pentru contravenții din neglijență*.

După ce autoritatea de reglementare a emis ordonanța/decizia de sancționare a faptei, contravenientul poate contesta actul respectiv. Autoritatea de reglementare dispune reverificarea dosarului și dacă nu modifică sancțiunea inițială, acesta este înaintat primei instanțe, care este instanța administrativă.²⁹ Aceasta este competentă să stabilească cuantumul amenzii în situațiile în care procesul-verbal întocmit de autoritatea de reglementare este contestat. Procedura de judecată ulterioară este reglementată potrivit legislației landurilor.

În general, apelul împotriva deciziilor Curții administrative se judecă potrivit Codului penal și este de competența Curților de apel, în complet format din 3 judecători.

²⁹ https://e-justice.europa.eu/content_ordinary_courts-18-de-en.do?member=1

ITALIA

În **Italia**, până în anul 1981, toate **contravenziile** erau considerate fapte penale, reprezentând al doilea grad al ilicitului penal, după delict³⁰. Criteriul de diferențiere al contravenziilor de delict îl constituie natura juridică a pedepsei și nu natura juridică a faptei. În prezent, pentru **contravenții grave** se poate aplica pedeapsa închisorii de la 5 zile la 3 ani sau **amendă** (maxim 250.000 euro), iar pentru **contravenziile ușoare** se poate aplica pedeapsa **amenzii contravenționale**.

Potrivit prevederilor **Legii nr.689/1981**³¹, cu modificările ulterioare, majoritatea **contravenziilor** prevăzute în Codul penal au fost *depenalizate*, această lege cuprinzând și reglementarea procedurii de constatare și sancționare a acestor fapte.

Practic, în Italia există 2 tipuri de **contravenții**: *contravenziile prevăzute în legislația penală* (Codul penal și legi penale speciale), care sunt supuse procedurii penale și *contravenziile depenalizate* care sunt sancționate după o procedură specială cuprinsă în Legea nr. 689/1981, cu modificările ulterioare.³²

Procedura de constatare a contravenției

În **Italia**, autoritățile abilitate cu constatarea și sancționarea **contravenziilor** din domeniul lor specific își desfășoară activitatea în baza unor proceduri stabilite prin lege.

Procedura de sancționare se declanșează din oficiu dacă pe perioada de îndeplinire a atribuțiilor, ofițerii autorității semnalează fapte de natură a aduce atingere unor prevederi legale din domeniul lor de activitate sau primesc un raport în acest sens din partea unui terț.

În prima situație se declanșează cercetările preliminare asupra faptei comise, în cel de-al doilea caz, raportul este trimis unui departament de control și analiză din cadrul autorității. Directorul acestui departament decide dacă faptele prezentate în raport sunt reale sau nu și, în caz afirmativ, întocmește un raport pe care îl înaintează departamentului de litigii al autorității pentru începerea cercetărilor.

³⁰ Codul penal din 1930 a menținut sistemul bipartit delict – contravenții, introdus de Codul penal italian din anul 1889.

³¹ https://www.gazzettaufficiale.it/atto/serie_generale/caricaArticolo?art.progressivo=0&art.idArticolo=4&art.versione=1&art.codiceRedazionale=14G00182&art.dataPubblicazioneGazzetta=2014-11-21&art.idGruppo=1&art.idSottoArticolo1=10&art.idSottoArticolo=1&art.flagTipoArticolo=0

³² Legea nr. 689/1981 care a stabilit un cadru al sancțiunilor administrative atât la nivel substanțial cât și procedural și Ordinul Guvernului din 19 decembrie 1983 care a oferit ca și criterii de distincție pentru aplicarea sancțiunilor penale sau administrative unele principii: principiul proporționalității – conform căruia aplicarea sancțiunilor penale trebuie limitată la conduite care aduc grave atingeri intereselor celor mai importante ale societății – și principiul subsidiarității – conform căruia sancțiunile penale trebuie aplicate numai când nu există instrumente alternative care să beneficieze de eficiență echivalentă.

Acesta dispune declanșarea procedurii de sancționare prin întocmirea actului de notificare (*proces-verbal*). Activitatea de investigare se finalizează printr-un document ce conține rapoarte ale experților și/sau martorilor. Acest document trebuie să cuprindă:

- *faptele și circumstanțele ce trebuie clarificate pentru finalizarea cercetării;*
- *scopul cercetărilor;*
- *termenul de finalizare;*
- *procedura de obținere a informațiilor necesare;*
- *sancțiunile aplicabile, inclusiv plata amenzii în quantum redus, dacă este plătită într-un anumit termen.*

Contravenientul dispune de o perioadă de 30 de zile pentru prezentarea unor documente care să-i probeze nevinovăția (expertize, cercetări, investigații etc). Audierile persoanelor implicate pot avea loc în termen de 7 zile de la încheierea acestei proceduri.

La expirarea termenului la care se putea realiza plata amenzii în quantum redus, în lipsa unor documente care să probeze nevinovăția contravenientului, procesul-verbal este pus în executare. În cazul în care s-au depus documente în apărarea sa, dosarul este trimis judecătorului de pace, potrivit prevederilor legale.

Modalitati de încheiere a procesului-verbal pentru contravenții

Potrivit legii, constatarea *contravențiilor* săvârșite se face de către organele administrative printr-un înscris denumit ***proces-verbal***, care trebuie să conțină în mod obligatoriu anumite elemente prevăzute de lege:

- *numele și prenumele contravenientului, precum și al ofițerului constatator;*
- *o scurtă descriere a faptelor;*
- *prevederea legală ce se încalcă;*
- *sancțiunea propusă (**amenda contravențională**);*
- *situația în care se acordă o reducere a cuantumului amenzii potrivit prevederilor art.16 din Legea nr.689 / 1981, acolo unde aceasta este prevăzută.*

Împotriva măsurilor dispuse prin procesul-verbal, persoana prezentă este obligată să formuleze imediat contestație. Dacă cel în drept să formuleze contestație nu este prezent, el poate face plângere în termen de 90 de zile de la comunicare, dacă locuiește în Italia sau în termen de 360 de zile, dacă nu are reședința în Italia.

Persoana sancționată are posibilitatea ca, în termen de 60 de zile de la comunicarea procesului-verbal, să efectueze o plată a amenzii în quantum redus, respectiv să evite tragerea la răspundere contravențională, prin achitarea amenzii, fie dublul minimului special, fie 1/3 din maximul special al sancțiunii amenzii, în funcție de prevederea mai favorabilă. În măsura în care nu se efectuează plata amenzii în quantum redus, autoritatea competentă poate emite o ordonanță care constituie titlu executoriu(**art.16 din Legea nr.689/1981**).

De asemenea, potrivit **art.162 C.pen**³³ italian, în cazul contravențiilor sancționate cu amendă, contravenientul are dreptul ca, până la un anumit termen procesual, să evite angajarea răspunderii penale, prin plata voluntară a 1/3 din maximul special al amenzii și a cheltuielilor de procedură.

În cazul în care fapta săvârșită este sancționată cu pedeapsa amenzii, alternativ cu pedeapsa închisorii, conform prevederilor **art.162 bis C.pen**, contravenientul poate plăti, de data aceasta numai cu aprobarea judecătorului, o sumă echivalentă cu 1/2 din maximul amenzii, la care se adaugă și cheltuielile de judecată, în acest fel încetând procedura de tragere la răspundere penală.

Conform **art.22 al Legii nr.689/1981**³⁴cu modificările ulterioare, împotriva ordonanței prin care se stabilește amenda sau măsura confiscării se poate face contestație, în termen de 30 de zile, la instanța în circumscripția căreia s-a săvârșit contravenția. Formularea contestației nu conduce la suspendarea efectelor ordonanței, doar judecătorul putând dispune această suspendare, în cazuri temeinic justificate.

Practic, judecătorul este chemat să se pronunțe asupra răspunderii contravenționale, doar în ipoteza în care contravenientul nu acceptă să efectueze plata redusă a amenzii. În cazul majorității contravențiilor, competența revine judecătorului de pace, cu excepția anumitor materii, care sunt de competența tribunalelor.

De asemenea, tribunalul este competent să judece litigiul în situația în care amenda depășește o anumită sumă (15000 euro). Sarcina probei aparține autorității cu prerogative privind constatarea contravențiilor, iar dispozițiile legii speciale se completează cu normele Codului de procedură civilă. Judecătorul are prerogative extinse putând menține, modifica sau anula ordonanța. Sentința pronunțată nu este supusă apelului, ci doar recursului în casație.

Procedura de contestare si executarea sancțiunilor contravenționale

Sancțiunile administrative prevăzute de **art.10 al Legii nr. 689/1981** sunt de două tipuri:

- sancțiuni fixe, reprezentate prin plata unei sume cuprinsă între 10 și 15000 euro;
- sancțiuni proporționale, care nu au nicio limită maximă.

³³ <https://www.altalex.com/documents/news/2014/09/03/della-estinzione-del-reato-e-della-pena>

³⁴ https://www.gazzettaufficiale.it/atto/serie_generale/caricaArticolo?art.progressivo=0&art.idArticolo=4&art.versione=1&art.codiceRedazionale=14G00182&art.dataPubblicazioneGazzetta=2014-11-21&art.idGruppo=1&art.idSottoArticolo1=10&art.idSottoArticolo=1&art.flagTipoArticolo=0

Potrivit **art.11** din aceeași lege, în procesul de stabilire a sancțiunii administrative într-un cuantum cuprins între o limită minimă și una maximă, trebuie luate în considerare mai multe **criterii**:

- gravitatea încălcării normelor legale;
- activitatea desfășurată pentru eliminarea sau atenuarea consecințelor încălcării normelor legale;
- persoana care a încălcat normele legale;
- condițiile în care s-a produs fapta.

Potrivit prevederilor legii sus-menționate, funcționarul sau agentul care a constatat încălcarea prevederilor legale trebuie să prezinte un raport, la care se atașează contestația și notificarea, către ministerul care are competențe în domeniul în care s-a petrecut fapta sau, în lipsa acestuia, către prefect.

Acesta din urmă este competent să primească toate rapoartele privind contravențiile prevăzute de Codul rutier, transportul public și regimul de circulație pe drumurile publice.

În materie de competență a regiunilor, raportul va fi depus la autoritatea regională pe teritoriul căreia s-a petrecut fapta, președintele consiliului regional, primar etc.

În termen de 30 de zile de la data notificării, părțile în cauză se pot înfățișa în fața autorității competente, pentru a primi un raport în conformitate cu cerințele legii, care să conțină documente probatoare ale faptei și pot solicita să fie audiate de către aceeași autoritate.

Autoritățile pot dispune confiscarea administrativă a obiectelor care au fost folosite sau destinate pentru a comite contravenția și a bunurilor care au fost obținute prin comiterea faptei, cu condiția ca aceste lucruri să aparțină uneia din persoanele căreia i s-a aplicat sancțiunea amenzii.

Sancțiunile administrative auxiliare nu sunt aplicabile pe parcursul procedurii de contestare a deciziei de sancționare, până când această măsură nu a devenit executorie.

Procedura de contestare începe atunci când se contestă în instanță sancțiunea impusă de o încălcare a dispozițiilor cu privire la:

- a) *protecția muncii, igiena la locul de muncă și prevenirea accidentelor la locul de muncă;*
- b) *asigurarea și gestionarea sistemelor de securitate;*
- c) *planificarea urbană și a construcțiilor;*
- d) *protecția mediului împotriva poluării, a florei, faunei și zonelor protejate;*
- e) *igiena produselor alimentare și a băuturilor;*
- f) *activitățile financiare;*
- g) *impozite și alte activități legate de moneda națională.*

În cazul în care contestația se depune după termenul legal, instanța are obligația de a o declara inadmisibilă, printr-un ordin de casație.

În cazul în care acțiunea este acceptată, instanța stabilește o audiere solicitând copiile actelor cu privire la investigație, notificarea litigiului și prezentarea faptei. Audierea are loc în condițiile prevăzute la **art.163-bis din Codul de procedură civilă**³⁵.

Autoritatea care a eliberat actul de constatare a contravenției poate fi acționată în justiție. Pe parcursul procedurii, instanța poate solicita, la cererea unei părți sau din oficiu, dovezile pe care le consideră necesare și poate dispune citarea martorilor. Acțiunea în instanță este scutită de taxe judiciare și de timbru. Hotărârea este definitivă, dar poate fi atacată cu apel.

Instanța judecătorească sau administrativă, care aplică sancțiunea poate dispune, la cererea contravenientului, care se află într-o situație socială deosebită, ca **amenda contravențională** să fie achitată în rate lunare. În orice moment, debitul poate fi stins printr-o plată unică, integrală.

La expirarea termenului fixat de instanță pentru plata ratelor, chiar și pentru o singură rată care nu a fost achitată, contravenientul este obligat să plătească suma rămasă într-o singură tranșă. Instanța judecătorească poate dispune executarea silită a sumelor rămase neachitate.

Ordinul de sechestru sau de confiscare poate fi contestat la instanța de pe raza teritorială unde s-a produs contravenția, în termen de 30 de zile de la data primei notificări, pentru persoana care are reședința în Italia și de 60 de zile pentru persoana care are reședința în străinătate.

Procedura în fața judecătorului de pace are la bază normele cuprinse în Codul de procedură penală, precum și în titlurile I și a II-a din *Decretul legislativ nr. 271/28 iulie 1989*³⁶, cu excepția dispozițiilor referitoare la³⁷:

- a) probarea unui accident;
- b) flagrantul și reținerea unui suspect acuzat de crimă;
- c) măsuri de securitate și protecție;
- d) prelungirea termenului de investigație;
- e) audierile preliminare;
- f) declarațiile în fața instanței;
- g) punerea în aplicare a sancțiunii, la cerere;
- h) procesul direct;

³⁵ <https://www.altalex.com/documents/news/2014/11/17/del-procedimento-davanti-al-tribunale-dell-introduzione-della-causa>

³⁶ <https://www.gazzettaufficiale.it/eli/id/1989/08/05/089G0340/sq>

³⁷ Decretul legislativ nr.274/2000 privind competența penală a Judecătorului de pace - https://www.gazzettaufficiale.it/atto/serie_generale/caricaDettaglioAtto/originario?atto.dataPubblicazioneGazzetta=2000-10-06&atto.codiceRedazionale=000G0324&elenco30giorni

- i) procesul imediat;
- j) adoptarea unui decret de condamnare penală.

Apelurile împotriva hotărârilor judecătorești de pace se judecă potrivit prevederilor Codului penal și Codului de procedură penală.

SUEDIA

Conform [Ordonanței de Guvern nr.1276/1998](#) privind traficul rutier, cu modificările ulterioare, *contravențiile* se sancționează cu amendă. În cele mai multe cazuri, **amenda contravențională** aplicată reprezintă o sumă fixă.

Textul legal menționat reglementează 2 proceduri administrative simplificate de sancționare a *contravențiilor* respectiv:

- **procedura amenzilor imediate** (*on-the-spot fines*) care este pusă în practică de agenții constatatori;
- **procedura ordinului de sancționare minoră** (*order of summary punishment*) exercitată de procurorii publici. Deși nu sunt pronunțate de către o instanță de judecată, se consideră că aceste sancțiuni pecuniare au caracter penal.

De asemenea, **procesul verbal de constatare a contravenției** trebuie să conțină următoarele date:

- numele și prenumele contravenientului;
- descrierea sumară a faptei;
- data și locul comiterii contravenției;
- prevederile legale aplicabile;
- cuantumul **amenzii contravenționale**;
- datele de identificare ale agentului constatator.

Procesul verbal se înmânează/ trimite contravenientului pentru luare la cunoștință și semnare. Luarea la cunoștință are semnificația acceptării sancțiunii de către contravenient. Totodată, nu este prevăzută condiția semnării procesului verbal de către un martor.

BIBLIOGRAFIE

Publicații:

Ovidiu Podaru, Radu Chiriță, Ioana Păsculeț, Regimul juridic al contravențiilor. O.G. nr. 2/2001 comentată. ed. 4, Editura Hamangiu, București, 2019
Mircea Ursuța, Dreptul contravențional și procedura judiciară în dreptul public. Actualitate și perspective, Editura Hamangiu, București, 2018
Adrian-Gabriel Dinescu, Legislația contravențiilor. Comentarii, doctrină și jurisprudență, Editura Hamangiu, 2016
Andrei Pap, [Drept contravențional. Vol. I. Reflectarea jurisprudenței CEDO în procedura contravențională națională](#), Culegere de hotărâri judecătorești 2007-2014, Editura Hamangiu București, 2015
Radu Chiriță, Convenția Europeană a Drepturilor Omului, Comentarii și Explicații, vol I, Ed. C.H.Beck, București, 2007
Mihai Adrian Hotcă, Drept Contravențional, Partea generală. București, Editas, 2003.p. 21

Resurse Internet:

<https://www.juridice.ro/615512/noile-reglementari-legale-privind-eficientizarea-achitarii-amenzilor-contravenționale.html>
<https://www.juridice.ro/636377/garantiile-cedo-in-ceea-ce-priveste-contravențiile-aplicate-cetățenilor-straini.html>
<https://www.juridice.ro/630438/competenta-teritoriala-exclusiva-a-instantei-de-judecata-de-la-locul-savarsirii-si-constatarii-faptei-contravenționale-ccr-respingere.html>
<https://www.juridice.ro/622790/ccr-pendinte-art-22-alin-1-din-legea-nr-203-2018-privind-masuri-de-eficientizare-a-achitarii-amenzilor-contravenționale.html>
<https://www.juridice.ro/602650/iccj-atragerea-raspunderii-contravenționale-indiferent-de-percepția-publicului.html>

Jurisprudență:

<http://www.hotararicedo.ro/index.php/news/2011/09/controversa-aplicabilitatii-art-6-cedo-in-materia-contravențiilor-rutiere> - Cauza [Ioan Pop c. României](#) (cererea nr. 40301/04, decizia de inadmisibilitate din 28 iunie 2011)
[Decizia nr. 4061 din data de 13 decembrie 2017 pronunțată de Secția de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție, având ca obiect anulare Hotărâre CNCD –](#) <http://www.scj.ro/1093/Detalii-jurisprudenta?customQuery%5B0%5D.Key=id&customQuery%5B0%5D.Value=143630>
<https://www.ujmag.ro/drept/drept-administrativ/drept-contravențional-vol-ii/rasfoire/>